

სასწავლო კურსის/მოდულის სილაბუსი

სასწავლო კურსის სახელწოდება	ფსიქომეტრიკა და კლინიკური შეფასება Psychometric and Clinical Inferences
ავტორი (ავტორები)	ლუიზა არუთინოვი
ლექტორი (ლექტორები)	ლუიზა არუთინოვი, ასოცირებული პროფესორი, სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი, ტელ. 599467473, <a href="mailto:barutiunov@gmail.com">barutiunov@gmail.com</a> , ტელ. 599467473
სასწავლო კურსის კოდი	
სასწავლო კურსის სტატუსი	1. სოციალურ და პოლიტიკურ მეცნიერებათა ფაკულტეტი 2. სადოქტორო პროგრამა 3. სავალდებულო არჩევითი
სასწავლო კურსის მიზნები	კურსი კონცენტრირებულია ფსიქოლოგიური შეფასების თეორიული, მეთოდოლოგიური საფუძვლებისა და ჩატარების ტექნიკის სწავლებაზე კლინიკური ფსიქოლოგიის ჩარჩოში. კურსი სამი ძირითადი ნაწილისგან შედგება. პირველი ნაწილი მოიცავს ფსიქომეტრიის ფუნდამენტური პრინციპების სწავლებას, რომლებიც რელევანტურია ნებისმიერი ტიპის ფსიქოლოგიური ტესტის / კითხვარის მიმართ. მეორე სეგმენტი ფოკუსირებულია ტესტების (ინტელექტის და პიროვნული) ადმინისტრირების, მონაცემთა სტატისტიკური დამუშავების და ინტერპრეტაციის სტანდარტული პროცედურების შესწავლაზე. მესამე ნაწილი ითვალისწინებს კონკრეტულ პიროვნულ ტესტებთან (როგორც ფსიქომეტრულ, ისე პროექციულ) მუშაობის სწავლებას, რომლებიც კლინიკური დიაგნოსტიკის მიზნით გამოიყენება.
კრედიტების რაოდენობა და სათების განაწილება სტუდენტის დატვირთვის შესაბამისად (ECTS)	5 კრედიტი <ul style="list-style-type: none"> <li>• 60 საკონტაქტო საათი</li> <li>• 65 საათი დამოუკიდებელი სამუშაოსთვის, მათგან 20 საათი შუალედური შეფასებისთვის მოსამზადებლად და 25 საათი - დასკვნითი გამოცდისთვის;</li> <li>• შუალედური შეფასება - 3 საათი);</li> <li>• საბოლოო შეფასება - 3 საათი</li> </ul>
დაშვების წინაპირობები	მაგისტრის ხარისხი ფსიქოლოგიაში
სწავლის შედეგები	<b>ცოდნა და გაცნობიერება:</b> სტუდენტები შეიძენენ როგორც საბაზისო, ისე სპეციალიზირებულ ცოდნას ფსიქოლოგიურ შეფასებასა და ტესტირებაში. ეს გულისხმობს: ინტერვიუების, საკვლევი ინსტრუმენტის შერჩევასა და

ადმინისტრირების, შედეგების ადეკვატური ანალიზისათვის საჭირო ცოდნის ათვისებას;

) კონკრეტულ, მრავალგანზომილებიან პიროვნულ კითხვარებთან, ასევე გარკვეულ პროექციულ მეთოდებთან მუშაობის, მიღებული მონაცემებისა და სხვა რელევანტური ინფორმაციის გათვალისწინებით კვალიფიციური ფსიქოდიაგნოსტიკური ანგარიშის შედგენისა და რეკომენდაციების შემუშავების გამოცდილების შექმნას;

) არსებული ამოცანებიდან გამომდინარე, დოქტორანტები შეძლებენ დაადგინონ სადიაგნოსტიკო თვისების თუ თვისებათა გამოხატულების დონე, ისევე, როგორც ფსიქიკური დარღვევისა და მისი გამოვლენის თავისებურებები.

#### **პრაქტიკული უნარები:**

) დოქტორანტები შეძლებენ არა მხოლოდ კვალიფიციურად გამოიყენონ შეფასებითი ინსტრუმენტები, არამედ აგრეთვე შეარჩიონ შესაბამისი გაზომვითი პროცედურები, საჭიროების შემთხვევაში კი – მოახდინონ არსებული ინსტრუმენტების მოდიფიცირება და რესტანდარტიზაცია;

) საკვლევი ინსტრუმენტების ძირითადი ფსიქომეტრული მახასიათებლების (სხვადასხვა სახის სანდოობისა და ვალიდობის განსაზღვრის საფუძველზე) კრიტიკული შეფასება;

) იმის გათვალისწინებით, რომ მნიშვნელოვანია ნორმისა და პათოლოგიის ერთმანეთისგან გამიჯვნა, მათ უნდა შეეძლოთ სტანდარტიზაციის შერჩევის ფორმირება და ტესტური ნორმების დადგენა;

) პიროვნების აქტუალური მდგომარეობის შეფასება, შემდგომი განვითარების პროგნოზი, საჭირო ჩარევების თვალსაზრისით რეკომენდაციების შემუშავება,;

) პიროვნების სიმპტომატური და ტიპოლოგიური ანალიზი მისთვის დამახასიათებელი მყარი ინდივიდუალური დისპოზიციების, თვისებების და ფსიქიკური მდგომარეობების, წამყვანი მოთხოვნილებების გამოვლენის გზით;

#### **სწავლის უნარი:**

) მიღებული ცოდნის საფუძველზე კონკრეტული თეორიული თუ პრაქტიკული ამოცანების განსახორციელებლად საჭირო ლიტერატურის მოძიება, ახალი ინსტრუმენტების ათვისება და მათი კვალიფიციურად გამოყენება.

) სხვადასხვა წყაროდან ინფორმაციის მოპოვების, მისი ანალიზისა და კრიტიკული გააზრების უნარის შემუშავება-

	<p>განვითარება.</p> <p><b>კომუნიკაციის და დასკვნის უნარი:</b>  ჯგუფში მუშაობის, საერთო საქმიანობის დაგეგმვისა და განხორციელების უნარი;  დისკუსია და ერთობლივი დასკვნის/ რეზიუმეს შემუშავება;  პრეზენტაციის უნარი;  კრიტიკული მსჯელობისა და შეფასების;  საინფორმაციო ტექნოლოგიების გამოყენება, როგორც სასწავლო, ისე კვლევითი მიზნებით.  ღირებულებები: პროფესიული ეთიკის დაცვა, საკუთარი კომპეტენციის საზღვრების აღიარება;  თვითრეალიზაციისაკენ სწრაფვა; განსხვავებული შეხედულებების მოსმენისა, შეწყნარებისა და გათვალისწინების უნარის განვითარება.</p>
სასწავლო კურსის შინაარსი	იხ. დანართი
სწავლების/სწავლის მეთოდები	<p>ლექცია, სემინარი, პრაქტიკული მეცადინეობა/ ზეპირი და წერილობითი პრეზენტაცია.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>➤ სალექციო, ასევე, ახსნა-განმარტებითი მეთოდი. ტესტირების სხვადასხვა სფეროში ფართოდ გამოყენებადი და აღიარებული საკვლევი ინსტრუმენტების თეორიული საფუძვლების გაცნობა; მათი ღირსებებისა და ნაკლის შესახებ ძირითადი ინფორმაციის მიწოდება;</li> <li>➤ პრაქტიკული მეთოდები: საკვლევ ინსტრუმენტთან მუშაობის სწავლება; კურსის ფარგლებში გათვალისწინებული მეთოდების/ ინსტრუმენტების გამოყენების, ჩატარების, მონაცემთა დამუშავების ტექნიკის ჩვენება;</li> <li>➤ წერილი მუშაობის მეთოდი: მიღებული შედეგების საფუძველზე გაკეთებული ინტერპრეტაციის წარმოდგენა; ამა თუ იმ ინსტრუმენტთან დაკავშირებული თეორიული მასალის მოძიება, მისი გაანალიზება, ზეპირი პრეზენტაციისა და წერილობითი სახით წარმოდგენა;</li> <li>➤ ჯგუფური მუშაობა და შემთხვევის ანალიზის მეთოდები: დამოუკიდებელი სამუშაოს ფარგლებში მოპოვებული მასალის ჯგუფთან ერთად განხილვა.</li> </ul> <p>თემების მიხედვით განსხვავებული საათების რაოდენობაა გათვალისწინებული. თუმცა დაახლოებით დაცული იქნება შემდეგი მიმართება: ლექცია/სემინარი – 2 სთ; პრაქტიკული სამუშაო/ შესრულებული დავალებების წარმოდგენა-განხილვა – 2 სთ.</p> <p>მთლიანობაში ეს მოიცავს: 30 – სალექციო/სასემინარო და 30 საათს პრაქტიკული სამუშაოსთვის.</p>

შეფასების კრიტერიუმები

- დასწრება და აქტივობა სააუდიტორო მეცადინეობებზე 15 ქულა  
მიწოდებული თემის ირგვლივ არსებული მასალის ცოდნა, საკვანძო საკითხების გამოყოფა და მათი განხილვა;
- პრეზენტაცია 10 ქულა (5+5)  
სემსტრის განმავლობაში 2 პრეზენტაციის წარმოდგენა წერილობითი და ზეპირი სახით თავისი სადემონსტრაციო კომპონენტებით. გავლილ თემებთან, ინსტრუმენტებთან და შესაბამის თეორიულ კონსტრუქტებთან დაკავშირებით ახალი მასალის მოძიება, გასაგებად და დასაბუთებული სახით წარმოდგენა.  
I პრეზენტაციის თემატიკა დაკავშირებული იქნება ტესტის კონსტრუირების, ადაპტაციის და რესტანდარტიზაციის საკითხებთან; ძირითადი აქცენტი გაკეთდება ინტელექტის ტესტებისა და მრავალგანზომილებიანი პიროვნული კითხვარების შექმნისა და მათი ფსიქომეტრული მახასიათებლების შეფასების საკითხებზე.  
II პრეზენტაციის თემატიკა შეეხება პიროვნული კითხვარების (მათ შორის MMPI-ს, CPI-ს (კალიფორნიის პიროვნული კითხვარის), FPI (ფრაიბურგის პიროვნული კითხვარის) თეორიული საფუძვლებისა და კონსტრუირების პრინციპების ურთიერთშედარებას, აგრეთვე პროექციული ტექნიკების მომიხილვას;  
მაქსიმალური ქულა (5) იწერება, თუ განსახილველი საკითხი ნათლადაა წარმოდგენილი, მოძიებულია სანდო წყაროები და ემპირიული მონაცემები; გაკეთებულია ადეკვატური რეზიუმე ან დასკვნები.
- პრაქტიკული სამუშაო – 20 ქულა (5+5+5+5).  
შესასრულებელი სამუშაო მიცავს: ინდივიდუალური კვლევითი პროექტის შემუშავებას და მის ფარგლებში მინიკვლევის ჩატარებას კურსის განმავლობაში შესწავლილი ერთი ან რამდენიმე ინსტრუმენტის გამოყენებით (10 ქულა); კურსის განმავლობაში შესწავლილი თითოეული ინსტრუმენტის ჩატარებას 10 მოზრდილ ადამიანზე სქესისა და ასაკის ბალანსის დაცვით; მონაცემთა დამუშავებას და შედეგების

	<p>ინტერპრეტაციის წერილობითი სახით წარმოდგენას (10 ქულა).</p> <p>მაქსიმალური ქულა დაიწერება იმ შემთხვევაში, თუ შედეგები კორექტულადაა დამუშავებული და წარმოდგენილი, ინტერპრეტაცია შეესაბამება მიღებულ შედეგებს.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• კოლოკვიუმი (ტესტი დახურული და ღია შეკითხვებით, ტესტი შეიცავს, სულ ცოტა, 30 შეკითხვა/დავალებას) 15 ქულა.</li> </ul> <p>ქულების მინიჭება ხდება დავალებებზე გაცემული სწორი პასუხების რაოდენობის მიხედვით. თითოეული კოლოკვიუმის საბოლოო ქულის გასანგარიშებლად გამოიყენება შემდეგი პრინციპი: <math>S_k/X_m * X_n</math> სადაც <math>S_k</math> – კოლოკვიუმის წილობრივი ქულა საერთო შეფასებაში, <math>X_m</math> – მაქსიმალური ნედლი ქულა, რომლის მიღებაც შესაძლებელი ტესტში, <math>X_n</math> – დოქტორანტის მიერ ტესტში მიღებული ნედლი ქულა.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• გამოცდა – წერილობითი (ტესტი და გარკვეული სადიაგნოსტიკო ინსტრუმენტით მიღებული მონაცემების ინტერპრეტაცია) 40 ქულა</li> </ul> <p>ქულების მინიჭება ხდება იმსდა მიხედვით, თუ რამდენ დავალებაზეა გაცემული სწორი პასუხი და აგრეთვე, რამდენად კორექტულადაა გაკეთებული შესაბამის მონაცემთა ინტერპრეტაცია. საბოლოო გამოცდის ფარგლებში სტუდენტებმა მიწოდებული მონაცემების საფუძველზე უნდა ააგონ პროფილი და გააკეთონ მისი ინტერპრეტაცია. ამ უკანასკნელი დავალების შეფასების წილი ფინალური გამოცდის ქულაში განისაზღვრება 20-ით.</p> <p>ამ კომპონენტში მიღებული საბოლოო ქულის გაანგარიშება ხდება ზემოთ აღწერილი პრინციპით. საბოლოო შეფასება 100 ქულა დასკვნით გამოცდაზე დაიშვება მხოლოდ ის სტუდენტი, რომელსაც დანარჩენ კომპონენტებში დაგროვებული ექნება სულ მცირე 11 ქულა.</p>
ძირითადი ლიტერატურა	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Amthauer Intelligenz-Struktur-Test (IST 70); Handanweisung für die Durchführung und Auswertung. Göttingen, 1973</li> <li>2. Kenneth S. Shultz, David J. Whitney, Measurement Theory in Action, SAGE Publications</li> <li>3. Cohen R, Swerdlik M, Psychological Testing and</li> </ol>





	MMPI-ს ნორმატული მაჩვენებლები და ძირითადი ფსიქოლოგიური მახასიათებლები ქართველებთან, საქ. მეცნიერებათა აკადემია, “მაცნე”, დ.უზნაძის სახ. ფსიქოლოგიის ინსტიტუტის პერიოდული ჟურნალი, №1, 2005 წ., გვ.11-19; (თანაავტორობით).
--	---

დანართი 2

N	ლექციის/სემინარის/პრაქტიკუმის/ლაბორატორიული სამუშაოს და ა. შ. თემა	ლიტერატურა (შესაბამისი გვერდების მითითებით)
1	ფსიქომეტრული ტესტის შექმნისა და სტანდარტიზაციის ეტაპები; სტანდარტიზებული ტესტის მახასიათებლები; ტესტის სანდოობის სახეები, ტესტის მონაცემთა სტაბილობისა და მისი შინაგანი შეთანხმებულობის შეფასების მეთოდები; ჭეშმარიტი ქულის თეორია და სანდოობა. ლექცია/ დისკუსია / პრაქტიკული მეცადინეობა _ 3 სთ; დისკუსია _ 1 სთ.	სავალდებულო ლიტერატურა: 1. Kenneth S. Shultz, David J. Whitney, Measurement Theory in Action, SAGE Publications, p.10-15; p.69-85; 2. Linda Crocker, James Algina, Introduction to classical and modern test theory, p.105-127. 3. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, 11-33, 99-128 კონსპექტი– 15 გვერდი. დამატებითი ლიტერატურა: 1. Анастаси А. Психологическое тестирование, в 2-х томах, 1 т., с. 25-29.
2	ლექცია/ სემინარი/ პრაქტიკუმი ვალიდობის ცნება, კრიტერიალური, კონსტრუქტული და შინაარსობრივი ვალიდობის შემოწმების მეთოდები. ცვალებადობა, ნორმები და კონვერტირებული ქულები (z ქულა, T ქულა, სტენი, სტანანინი) პრაქტიკული – მასალის მიმოხილვა, სავარჯიშოები, ქვისების ანალიზის განხილვა ლექცია – 2 სთ, სემინარი და პრაქტიკუმი _ 2 სთ.	სავალდებულო ლიტერატურა: 1. Kenneth S. Shultz, David J. Whitney, Measurement Theory in Action, p.87-117 2. Linda Crocker, James Algina, Introduction to classical and modern test theory,, p.217-239; 431-439; 3. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, p. 128-146; კონსპექტი– 16 გვერდი. დამატებითი ლიტერატურა: Анастаси А. Психологическое тестирование, в 2-х томах, 1 т., М., «Педагогика», 1982, с. 67-90.
3	მონაცემთა ანალიზის კლასიკური ტესტის თეორია; დავალებათა სირთულის და დისკრიმინაციის განსაზღვრა. დავალებათა პასუხების თეორია (Item Response Theory); ძირითადი მიდგომები და მონაცემთა ანალიზის პრინციპები; ტესტის კლასიკური თეორიისა და	სავალდებულო ლიტერატურა: 1. Kenneth S. Shultz, David J. Whitney, Measurement Theory in Action, p.191-213; p.337-385; 2. Linda Crocker, James Algina, Introduction to classical and modern test theory, p.340-371;



	<p>დავალბათა პასუხების თეორიის ურთიერთმიმართება.  ლექცია – 2 სთ, სემინარი და პრაქტიკუმი – 2 სთ.  პრაქტიკუმი – მასალის მიმოხილვა, სავარჯიშოები, კეისების ანალიზის განხილვა.</p>	<p>3. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, 34-43  <i>დამატებითი ლიტერატურა:</i>  Купер К. Индивидуальные различия, Аспект Пресс, Москва, 2000, с. 381-405.</p>
4	<p>ლექცია/ სემინარი/ პრაქტიკუმი ტესტის კონსტრუირების ძირითადი პრინციპები, ფაქტორული ანალიზის შესრულება და მიღებული მონაცემების ინტერპრეტაცია; ფაქტორული ანალიზის გამოყენება ტესტის კონსტრუირებისას და ტესტის კონსტრუქტული ვალიდობის შემოწმებისას.  ლექცია/ სემინარი/ პრაქტიკუმი;  ლექცია – 2 სთ, სემინარი და პრაქტიკუმი – 2 სთ.  სემინარი/ პრაქტიკუმი – მასალის მიმოხილვა; სავარჯიშოები; კეისების ანალიზის განხილვა.  დავალბა: მასალების მოძიება და პრეზენტაციების მომზადება</p>	<p><i>სავალდებულო ლიტერატურა:</i>  1. Kenneth S. Shultz, David J. Whitney, Measurement Theory in Action, p.313-335;  2. Linda Crocker, James Algina, Introduction to classical and modern test theory, p.286-307;  3. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, 51-64; 72–96; 253–262;  4. Пол Клайн, Создание надежных тестов. Личностные опросники. Разработка заданий.  <i>დამატებითი ლიტერატურა:</i>  Купер К. Индивидуальные различия, с. 321-378; 381-405; 428-446;</p>
5	<p>ლექცია/ დისკუსია – ფსიქოდიაგნოსტიკის საგანი და ამოცანები;  ფსიქოდიაგნოსტიკური მეთოდების გამოყენების სფეროები; ტესტირების ჩატარება; ტესტირების სუბიექტური და სიტუაციური ცვლადები.  ფსიქოდიაგნოსტიკის პროფესიულ-ეთიკური ასპექტები;  ფსიქოდიაგნოსტიკური მეთოდების ზოგადი დახასიათება და მათი კლასიფიკაცია.  ლექცია / სემინარი / დისკუსია_ 2 სთ;  დისკუსია _ 2 სთ – მასალის მიმოხილვა;  დავალბა: განხილული საკითხების ირგვლივ მიწოდებული მასალის შესწავლა და შესაბამისი ახალი მასალის მოძიება.</p>	<p><i>სავალდებულო ლიტერატურა:</i>  1. Irving B. Weiner, Roger L. Greene, Handbook of personality assessment, pp.77-94; 165–181;  2. Cohen R, Swerdlik M, Psychological Testing and Assessment: An Introduction to Tests, pp.15-30.  3. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, 227-243  4. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование, с. 16-28; 28-44; 516-582. с.583-602.  4. Лаак Я. Психодиагностика: проблемы содержания и методов, с. 23-24; 43-51.  <i>დამატებითი ლიტერატურა:</i>  1. Общая психодиагностика под редакцией А.А. Бодалева, В.В. Столина, с. 3-6, 10 -14, 19-21  2. Купер К. Индивидуальные различия, с. 21-25.</p>

<p>6– 7</p>	<p>ინტელექტისა და ზოგადი უნარების ცნების განსაზღვრების პრობლემა: ძირითადი მიდგომები (ბინე, ტურსტონი, სპირმენი, რ.კეტელი, გილფორდი, სტრენბერგი; გარდნერი). ლექცია/ სემინარი / პრაქტიკუმი - 3 სთ. საშინაო დავალება: მიწოდებული მასალის შესწავლა; ინტელექტის თითოეული მოდელის შესახებ მასალების მოძიება/ პრეზენტაციის მომზადება. ინტელექტისა და ზოგადი უნარების ტესტების დახასიათება – კეტელის კულტურის გავლენისაგან თავისუფალი, ამთჰაურის, ვექსლერის და გილფორდის, კაუფმანის, რეინოლდსის ინტელექტის ტესტები. მენტალური და კოგნიტური უნარების დარღვევათა მქონე ადამიანების შეფასება. ლექცია - 2 სთ; პრეზენტაცია / სემინარი – 3 სთ;. დავალება: ვექსლერის ტესტის მოზრდილთა ვერსიის არავერბალური სუბტესტების 5 ადამიანზე ჩატარება; მირებული მონაცემების შეჯგერება და ჯგუფში განხილვა.</p>	<p><u>სავალდებულო ლიტერატურა:</u> 1. Gary Groth-Marnat, Handbook of psychological assessment, pp.129-199 2. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, pp.148-176; 3. Gardner, H. (1993). Multiple intelligences: The theory in practice. New York: Harper Collins. 4. Amthauer Intelligenz-Struktur-Test (IST 70); Handanweisung für die Durchführung und Auswertung. Göttingen, 1973 5. WAIS-R Manual, Wechsler Adult Intelligence Scale-Revised, D. Wechsler. 6. CONTEMPORARY INTELLECTUAL ASSESSMENT Theories, Tests, and Issues. Edited by DAWN P. FLANAGAN, P. L. HARRISON, pp. 3– 38; 39– 183; 269–295. <u>დამატებითი ლიტერატურა:</u> 1. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование, с. 228-260; 2. Хорст Зиверт, Ваш коэффициент интеллекта, М, «Интерэксперт», 1997, с. 7-29 3. Головей Л.А, Рыбалко Е.Ф, Практикум по возрастной психологии, СПб, Речь, 2002, с.157-167, 205-231 4. Собчик Л. Н., Введение в психологию индивидуальности. М 2000, с. 267-281</p>
<p>8</p>	<p><b>შუალედური გამოცდა (2 სთ) – ტესტი</b> დახურული და ღია კითხვებით; შუალედური გამოცდის შედეგების განხილვა (1სთ).</p>	
<p>8– 9</p>	<p>პიროვნების ნიშან-თვისებათა და მდგომარეობათა დიაგნოსტიკა: იდიოგრაფიული /ნომოთეთტური მიდგომები; ფსიქოდინამიკური, კოგნიტურ–ბიჰევიორალური, ნიშან-თვისებათა პარადიგმები. შფოთვის, სტრესის, დეპრესიის საკვლევი ინსტრუმენტები; მრავალფაქტორიანი კითხვარები. კეტელის პიროვნების კვლევის მრავალფაქტორიანი კითხვარი (16PF,</p>	<p><u>სავალდებულო ლიტერატურა:</u> 1. Keith Coaley, An Introduction to Psychological Assessment and Psychometrics, pp. 177- 204; 2. B. Weiner, Roger L. Greene, Handbook of personality assessment, pp. 213- 290; 487–509 3. Paul T Costa, Jr., and Thomas A Widiger, Personality Disorders and the Five-Factor Model of Personality, pp. 3- 405. 4. Gary Groth-Marnat, HANDBOOK OF PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT, pp. 3- 68;</p>

	<p>#187); მაკრეი და კოსტას კითხვარი NEO_PI-R; მათი სტრუქტურა, ჩატარების და მონაცემთა დამუშავების პროცედურა და ინტერპრეტაცია. NEO_PI-R –ის ჩატარების და მონაცემთა ანალიზის თავისებურებები პიროვნული დარღვევების მქონე ადამიანებთან. ემოციური აშლილობების დიაგნოსტიკა. ლექცია – 3 სთ; საშინაო დავალების პრეზენტაცია; მასალის მიმოხილვა – 2 სთ. დავალება: მაკრეის და კეტელის კითხვარების ჩატარება 10-10 ცდისპირზე; მიღებული შედეგების დამუშავება; ინტერპრეტაცია (წერილობითი ფორმით).</p>	<p>621–670 <i>დამატებითი ლიტერატურა:</i> Акимова М.К. Психологическая диагностика, с. 177-182 2. Анастаси А., Урбина С. Психологическое тестирование, с. 380-421; 3. Г. Айзенк, Структура личности, М, «КСП+», 1999, с. 12-43, 106 – 170 4. Купер К. Индивидуальные различия, . 251- 272; 6. Капустина А.Н. Многофакторная личностная методика Р.Кеттелла; 7. Пантилеев С.Р. Практикум по психодиагностике, Руководство по интерпретации. с.3-35.</p>
<p>11-13</p>	<p>ლექცია/ სემინარი/ პრეზენტაცია პიროვნების ტიპების საკვლევი ინსტრუმენტები: MMPI; CPI. მინესოტას მრავალფაზიანი პიროვნული კითხვარის – MMPI –ს ჩატარების და დამუშავების, ინტერპრეტაციის ტექნიკა. ლექცია/ პრაქტიკული სამუშაო 8 სთ. საშინაო დავალებების პრეზენტაცია; დისკუსია; შესრულებული ინტერპრეტაციების ჯგუფური განხილვა – 4 სთ; დავალება –საინტერპრეტაციო მასალების გაცნობა/შესწავლა/ კითხვარის ჩატარება 10-10 ცდისპირზე. მიღებული შედეგების დამუშავება, ინტერპრეტაცია.</p>	<p><i>სავალდებულო ლიტერატურა:</i> 1. Jane C.Duckworth, Wayne P. Anderson, MMPI. Interpretation Manual for counselors and clinicians, 1987. 2. Irving B. Weiner, Roger L. Greene, Handbook of personality assessment, pp 135-201; 3. Donald J. Viglione and Bridget Rivera ASSESSING PERSONALITY AND PSYCHOPATHOLOGY WITH SELF-REPORT INVENTORIES წიგნიდან Irving B. Weiner, Roger L. Greene, Handbook of personality assessment, 553–580; 4. Gary Groth-Marnat, Handbook of psychological assessment, pp.213 – 294, 355–405. 5. James N. Butcher Julia N. Perry Personality Assessment in Treatment Planning Use of the MMPI-2 and VTPI , pp. 3 – 114 6. Березин Ф. Б., Мирошников М. П., Рожанец Р.В., Методика многостороннего исследования личности. М. 1976. 7. Собчик Л .Н., Пособие по применению психологической методики MMPI. М 1971. <i>დამატებითი ლიტერატურა:</i> 1. Собчик Л. Н., Введение в психологию индивидуальности. с.72-125. 2. Собчик Л .Н., СМИЛ (MMPI),</p>

		<p>Стандартизованный многофакторный метод исследования личности.</p>
<p>14 – 15</p>	<p>პროექციული მეთოდები. პროექციის ცნება. პროექციული მეთოდების სახეები. მახოვერის “ადამიანის ფიგურა” და რორშახის მელნის ლაქების ტესტები. მათი ჩატარებისა და ინტერპრეტაციის ტექნიკა ნორმაში და პიროვნული დარღვევების მქონე ადამიანებთან ლექცია/ სემინარული მუშაობა _ 4 სთ; დავალება: მასალის მოძიება პროექციის ცნებასთან და მიურეის მიდგომასთან დაკავშირებით. რორშახის და ბუკის ტესტების ჩატარება 10-10 ცკ-ზე. პროექციული მეთოდების ჩატარების საფუძველზე მიღებული მასალების იდენტიფიცირება/ ინტერპრეტირება და დამუშავება გასალების მიხედვით. გაკეთებული ინტერპრეტაციების განხილვა –4 სთ</p>	<p><u>სავალდებულო ლიტერატურა:</u> 1. Gary Groth-Marnat, Handbook of psychological assessment, pp.407 –476; 477 – 515; 2. Exner, J. E., Jr. (1991). The Rorschach: A comprehensive system. Vol. 2. Interpretation 3. Donald J. Viglione and Bridget Rivera ASSESSING PERSONALITY AND PSYCHOPATHOLOGY WITH PROJECTIVE METHODS, წიგნიდან Irving B. Weiner, Roger L. Greene, Handbook of personality assessment, 531–552 4. Mark J. Hilsenroth, Daniel L. Segal COMPREHENSIVE HANDBOOK OF PSYCHOLOGICAL ASSESSMENT VOLUME 2 PERSONALITY ASSESSMENT, pp.284 –387 5. Murray, H. A. (1938). Explorations in personality. 6. , ; 7. Карен Маховер, Проективный рисунок человека. М, «Смысл», 2000, 149 с. 8. Проективная психология, под ред. Прошанского, с. 10-135. 9. Сидни Леви, Рисунок человека как проективный тест, из книги «Проективная психология», под ред. Прошанского, с. 238-259. <u>დამატებითი ლიტერატურა:</u> 1. Романова Е.С.. Графические методы в практической психологии, Речь, С.-Петербург, 2002, с.179-190, 250-328 2. Соколова Е.Т., Проективные методы исследования личности, с.10-71</p>
	<p>საბოლოო გამოცდა – ტესტი (ღია და დახურული კითხვებით; ტესტების შედეგების ინტერპრეტაცია.</p>	